

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/897/2017.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Gfv.VII.30.463/2016/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság jogi képviselője (dr. Östör Balázs; 1245 Budapest, Pf.: 1217.) útján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett az Alkotmánybíróság elé a Kúria Gfv.VII.30.463/2016/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve.
- [3] 1.1. A Fővárosi Törvényszék Cégbírósága megállapította, hogy az indítványozó betéti társaságnak a cégjegyzék adatai szerint egy beltagja és egy kültagja volt. Az indítványozó egyetlen kültagja 2015. január 12. napján elhunyt. A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 110. § (1) bekezdése szerint „[h]a a társaságból valamennyi beltag vagy valamennyi kültag kiválik, a társaság az utolsó beltag vagy az utolsó kültag kiválásától számított hathónapos jogvesztő határidő elteltével megszűnik, kivéve, ha a társaság e határidőn belül a társasági szerződése módosításával a betéti társaságként vagy közkereseti társaságként való működés törvényes feltételeit megteremti, és ezt a változást a cégbíróságnak bejelenti.” A Fővárosi Törvényszék Cgt. 01-15-013922/2. számú végzésében megállapította, hogy a Gt. 110. § (1) bekezdése értelmében az indítványozó betéti társaság 2015. július 12. napján megszűnt, és ezért elrendelte az indítványozó elleni kényszer törölési eljárás megindítását.
- [4] A kültag halálát követő hagyatéki eljárást követően a hagyaték teljes hatállyal történő átadására 2015. augusztus 26. napján került sor. Az indítványozóval kapcsolatos változásbejegyzési eljárás megindítását 2015. szeptember 21-én kezdeményezték. Az indítványozó kérelmezte, hogy a változásbejegyzési kérelemhez fűzött kísérőlevelében írtakat tekintse az elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszék igazolási

kérelemnek. Az igazolási kérelmet a Fővárosi Törvényszék 2015. október 14-én kelt, Cgt. 01-15-013922/5. számú végzésével elutasította. Az indítványozó fellebbezést nyújtott be a Fővárosi Törvényszéknek az indítványozó megszűnését kimondó és a kényszertörlési eljárást megindító Cgt. 01-15-013922/2. számú végzésével, valamint az igazolási kérelmet elutasító, Cgt. 01-15-013922/5. számú végzésével szemben is.

- [5] Az indítványozó fellebbezése folytán eljárva a Fővárosi Ítéltábla 16.Cgtf.45.025/2015/2. számú, 2016. március 1-jén kelt végzésével a törvényszék az indítványozó megszűnését kimondó és a kényszertörlési eljárást megindító Cgt. 01-15-013922/2. számú végzését helybenhagyta. A fellebbezésben az indítványozó előadta, hogy beltagja intézkedéseket tett annak érdekében, hogy a kültag hagyatéki eljárása haladéktalanul befejeződjön, azonban a hagyaték teljes hatállyal történő átadására csak a Gt. 110. § (1) bekezdése szerint rendelkezésre álló hathónapos jogvesztő határidő elteltét követően került sor. Az indítványozó vezető tisztségviselője a hagyatékátadó végzés kézhezvételét követően haladéktalanul megkezdte az új kültag bevonását, az aláírt okiratokkal a változásbejegyzési eljárást megindította. Az indítványozó a fellebbezése méltányos elbírálását kérte annak érdekében, hogy az érdekkörén kívül eső körülmények folytán egy szabályosan működő gazdasági társaság indokolatlan kényszertörlésére, a beltag megélhetését veszélyeztető esetleges szankció alkalmazására ne kerüljön sor. Az ítéltábla álláspontja szerint az érintett határidő jogvesztő jellegénél fogva közömbös, hogy a határidő elmulasztása objektív körülmények eredménye-e, így a jogvesztő határidő elmulasztásának kimentése alapjául a hagyatéki eljárás elhúzódása sem szolgálhat.
- [6] Ugyancsak az indítványozó fellebbezése folytán eljárva a Fővárosi Ítéltábla 16.Cgtf.45.026/2015/2. számú, 2016. március 1-jén kelt végzésével a törvényszék igazolási kérelmet elutasító, Cgt. 01-15-013922/5. számú végzését is helybenhagyta. Tekintettel arra, hogy mindkét fellebbezésben ugyanazon indokokat adta elő az indítványozó, a másodfokú bíróság indokolása megegyezett a 16.Cgtf.45.025/2015/2. számú végzésben kifejtett indokolással.
- [7] A Fővárosi Törvényszék Cgt. 01-15-013922/10. számú végzésében megállapította, hogy az indítványozó megszűnését kimondó és a kényszertörlési eljárást megindító Cgt. 01-15-013922/2. számú végzése 2016. március 1. napján jogerőre emelkedett.
- [8] Az indítványozó a megszűnését kimondó és a kényszertörlési eljárást megindító Cgt. 01-15-013922/2. számú végzéssel szemben 2016. június 6-án felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához, amelyet a Kúria hivatalból elutasított. A Kúria szerint a felülvizsgálati kérelem előterjesztésének jogszabályi feltételei nem álltak fenn, mivel az indítványozó által támadott határozat első fokon jogerőre emelkedett.
- [9] 1.2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában előadta, hogy álláspontja szerint a Kúria végzése ellentétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, XXV. cikkével, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével.

- [10] Az indítványozónak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése tekintetében képviselt álláspontja szerint a Kúria végzése sérti a jogállamiság, a jogbiztonság elvét, mivel a felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítása megfosztotta a rendkívüli perorvoslat igénybe vételének lehetőségétől. Ugyanezen okból állítja az indítványozó a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog sérelmét is.
- [11] Az indítványozó szerint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének sérelmét jelenti az is, hogy a Kúria „helytelenül alkalmazta az elutasítás jogkövetkezményét”, és elvonta a felülvizsgálati kérelem tartalmi elbírálásához fűződő alkotmányos jogait. Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria eljárása ellentétes az Alaptörvény azon célkitűzésével, amely szerint a jogorvoslati eszköznek ténylegesen és érdemben kell rendelkezésre állnia, nem pedig csak formális lehetőségként.
- [12] Az Alaptörvény XXV. cikkének sérelmét az indítványozó abban látja, hogy a Kúria a Pp. rendelkezését [2. § (1) bekezdés, 271. § (1) bekezdés a) pont] helytelenül, jogszabállyal ellentétesen értelmezte. Ezzel megfosztotta az indítványozót a jogerős határozat felülvizsgálatának lehetőségétől.
- [13] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [14] Az alkotmányjogi panasz határidőben érkezett, mivel az indítványozó a jogerős bírósági döntést, a Kúria Gkf.VII.30.463/2016/2. számú végzését 2017. január 24-én vette át, az alkotmányjogi panaszt pedig 2017. március 24-én nyújtotta be személyesen. Az indítvány megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti határozott kérelem feltételeinek, mivel az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozók jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [B) cikk (1) bekezdése, XXV. cikk, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései], a támadott bírói döntést, továbbá az alaptörvény-ellenességére vonatkozó okfejtést, valamint kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére.
- [15] Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, valamint jogosultsága és érintettsége egyértelmű, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [16] Az Alkotmánybíróság a 35/2014. (XII. 18.) AB határozatában (az egyházi jogállás elvesztésével összefüggésben előterjesztett alkotmányjogi panasz kapcsán) megállapította, hogy nem eredményezi az indítvány okafoggyottá válását az indítványozó jogi személy jogutód nélküli megszűnésének bíróság általi megállapítása, ha az alkotmányjogi panasz eljárás megindításának indoka, az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme épp a jogi személy megszüntetésével áll összefüggésben {35/2014. (XII. 18.) AB határozat, Indokolás [22]}. Ebben az ügyben az

indítványozó működésének betéti társaságként való megszüntetésével kapcsolatban élt alkotmányjogi panasszal, így a bírói döntések nem eredményezik az indítvány okafogyottságát.

- [17] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatályba lépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, mely szerint a jogbiztonság önmagában nem alapjog, így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás tilalma és a felkészülési idő hiánya esetén lehet alapítani {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]–[17], 3323/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]}. Az indítványozó alkotmányjogi panasza a fentiek szerint megjelölt egyik kivételes eset tekintetében sem tartalmaz indokolást vagy fogalmaz meg sérelmeket. Erre tekintettel az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével összefüggésben nincs helye a panasz érdemi vizsgálatának.
- [18] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [19] Az indítványozó az Alaptörvény XXV. cikkének sérelmére is hivatkozott. A XXV. cikk szerinti petíciós jog a bírósági és hatósági eljáráson kívüli kérelmekre, panaszokra, javaslatokra vonatkozik {3079/2016. (IV. 18.) AB végzés, Indokolás [21]}. Tekintettel arra, hogy az indítvány a Kúria felülvizsgálati eljárására, illetve a felülvizsgálati kérelem elutasítására irányul, a panasz ezen összefüggésben való érdemi vizsgálatának nincs helye.
- [20] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépése után is többször vizsgálta a jogorvoslati jog és a felülvizsgálat összefüggését, és megerősítette azt a töretlen gyakorlatát, mely szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslathoz való jog a rendes (még nem jogerős határozatokkal szemben igénybe vehető) jogorvoslatokra vonatkozik, ezért a felülvizsgálat – mint rendkívüli jogorvoslat – a jogorvoslathoz való joggal nem hozható összefüggésbe {például 3120/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [21]–[23]; 3054/2015. (III. 13.) AB végzés, Indokolás [9]; 3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [24]}. A rendkívüli jogorvoslatra (felülvizsgálatra) senkinek, így a panaszosnak sincs az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből levezethető alapjoga. A jogorvoslathoz való alapjog az Alkotmánybíróság irányadó fent hivatkozott gyakorlata értelmében nem terjed ki a felülvizsgálati kérelem mint rendkívüli jogorvoslat előterjesztésére. Erre tekintettel az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével összefüggésben sincs helye a panasz érdemi vizsgálatának.
- [21] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog indítványozó által állított sérelmével kapcsolatban az Alkotmánybíróság a

következőkre mutat rá. Az indítványozó felülvizsgálati kérelmét a Fővárosi Törvényszék Cgt. 01-15-013922/2. számú végzésével szemben terjesztette elő. Az indítványozó felülvizsgálati kérelmében kifejezetten a Fővárosi Törvényszék jogerős végzésének hatályon kívül helyezését kérte. A Pp. 215. §-ában foglalt kérelemhez kötöttség elve a felülvizsgálati eljárás tekintetében a Pp. 275. § (2) bekezdésében nyer megerősítést, amely szerint „[a] Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül, kivéve, ha a pert hivatalból megszünteti, vagy ha a határozatot hozó bíróság nem volt szabályszerűen megalakítva, illetve a határozat meghozatalában olyan bíró vett részt, akivel szemben a törvény értelmében kizáró ok áll fenn.” A Kúria végzése a fentiek szerint a felülvizsgálatot kezdeményező indítványozó kérelméhez a perjogi szabályoknak megfelelően igazodik. Erre tekintettel az indítvány a XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében sem vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vagy a bírói döntést befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.

[22] Fentiekre figyelemmel az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.

[23] A fentiek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. és 29. §-aiban foglalt befogadhatósági feltételeknek. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2017. november 21.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró